

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno MCCCXVI. ad annum MCCCCXXIII.

Parisiis, 1644

IV. De vita & honestate clericorum, & ornatu eorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15653

nent prouincia, nisi & cum talibus dispensetur per
superiorem suum.

ANNO
CHRISTO
1317.

RUBRICA IV.

Quoniam sacerdotium ex indisciplinatione populi apparet non sanum, & propter lasciuas dissolutiones clericorum & religiosorum detrahitur diuino honori & ordini clericali, populique minus ex hoc fiunt deuoti, in tantum, vt etiam iura ecclesiarum retinere, & alii quandoque temerarie inuadere non vereantur, cum incessus, habitus & vestimenta clericorum & religiosorum in grauitate, forma ac colore distincta sapius non videantur ab habitu laicorum, quemadmodum esse deberent: proinde statuimus & mandamus, sacro approbante Concilio, pro honestate ordinis clericalis, quod nullus religiosus, vel clericus portet arma, nec vestimentum alterius coloris, quam a iure permitti: quæ desuper clausa sint atque talaria. Coronam etiam condecentem portent, per quam designetur regalis esse generis, & sperare se debere assequi partem hereditatis diuinæ: quæ scilicet sit rotunda: & ita tonsi sint inferius, quod aures pateant, ita quod si in sacris fuerint, aut beneficiati in ecclesia cathedrali vel collegiata venerabili, secundum conditionem sui status portent latiore: alii vero mediocrem vel minorem, suis statibus condecentem. Capita cooperiant pileo, vel bireto, vel armutia oblonga ad aures. Laicorum conuiuia non frequentent. In domibus ecclesiarum studeant habitare. Prælati, sacerdotes, & alii in dignitatibus vel personatibus

ANNO
CHRISTI
1517.

constituti, ac canonici cathedralium ecclesiarum in sacris ordinibus constituti, sacerdotes & rectores ecclesiarum ciuitatum & suburbiorum, per ciuitatem incedentes, decentem habitum portent, videlicet cappas, chlamydes, vel tabardos. Sacerdotes vero extra ciuitatem & suburbia, & alii in sacris ordinibus constituti, saltem tabardos talarum, seu condecentes portent. In ecclesiis vero vtantur cappis, vel cottis albis. Loca turpia nullo modo ingrediantur, nec tabernas, nisi forte in necessitate in itinere constituti, pro cibo vel potu, vel hospitio compellantur intrare. Tabernas, merces illicitas, aut personas suspectas, in ecclesiis vel domibus ecclesiarum, quæ sint intra claustrum, vel ad vsum clericorum vel ministrorum deputatæ, seu in domibus contiguas ipsi ecclesiæ, nullo modo permittant tueri vel commorari. Si quis autem inuentus fuerit arma portare cuiuscumque generis, pœnam incurrat 40. solidorum Rauennatum. Si vero habitum vel tonsuram incongruentem portauerit, 40. solidorum pœnam incurrat. Si autem ingressus fuerit tabernas, nisi sit in itinere constitutus; vel merces illicitas contraxerit emendo vel vendendo, per se vel alium, præsertim si vinum vendiderit, vel vendi fecerit, vel passus fuerit, quod in dictis domibus quoquo modo vendantur, videlicet in domibus ecclesiarum, in quibus ministri ecclesiæ consueuerunt habitare, vel aliter ipsis ecclesiis contiguas, pœnam 10. librarum incurrat. Et eandem pœnam incurrant tenentes mulieres suspectas in domibus prædictis

Concil. Tom. 29.

E ij

vel teneri facientes. Idem & si teneri, vel habitare patiantur. Si quis vero sine cappa, vel saltem cotta alba, interfuerit diuinis officiis, pœnam quinque solidorum se nouerit incurrisse: & eandem pœnam incurrant non portantes chlamydem vel tabardum, incedendo per ciuitatem, nisi euidentis paupertas rationabiliter aliquem vel aliquos excusaret. Et similem pœnam incurrant conuiuia laicorum frequentantes, & alii qui capitibus discoopertis incedunt, vel incedent. Quas pœnas declaramus clericos sæculares tantum incurrere, & eas teneantur prælati eorum exigere, in vsus pauperum conuertendas: nec ipsis vlllo modo remittere * possit, cum hoc statuatur in fauorem ecclesiasticæ honestatis. Si vero fuerit religiosus, qui in prædictis, vel in aliquo prædictorum delinquat, ieiunet bis in hebdomada in pane & aqua, publice cum fratribus comedendo, & sedendo in terra. Quam pœnitentiam si non inchoauerit infra mensem, & inchoatam non perfecit, eum exnunc capituli voce priuamus, & vltimum in choro volumus eum esse. Et hanc pœnam patiatur quousque dictam pœnitentiam inchoauerit, & inchoatam perfecisse noscatur. Et nihilo minus contra facientes priuati sint ipso iure priuilegiis & fauoribus Concilii huiusmodi, & omnium aliorum Conciliorum prouincialium: quia frustra legis implorat auxilium, qui committit in legem. Omnes autem alias constitutiones nostras & prædecessorum nostrorum prouinciales, positas sub titulo, *De vita & honestate clericorum*,

ANNO
CHRISTI
1317.* f. pos-
sint.

ANNO
CHRISTI
1317.

caſſamus & irritamus, & eas nullius momenti eſſe volumus, & præſentem ſolummodo conſtitutionem remanere in ſui roboris firmitate.

RVBRICA V.

Quoniam experientia docente, quæ rerum eſt efficax magiſtra, manifeſte cognouimus, vt plurimum perſonas inſufficientes, illiteratas, & alias indignas ad eccleſiaſtica beneficia obtinenda, inſtitutas in eccleſiis & monaſteriis noſtræ prouinciæ Rauennatis: ad hæc neceſſitate quadam vrgente illos, ad quos ſpectat electio ſeu receptio canonicorum & monachorum in dictis eccleſiis & monaſteriis, hoc ſæpius inducente nimia laicorum importunitate, interdum affinitate aliqua ſeu conſanguinitate, vel alias ſingulari & inordinata dilectione, quæ ſæpius homines inducunt, vt omiſſo rationis iudicio, carnalitatis ſequantur affectum, & dignis prætermiſſis, indignos ad honores eccleſiaſticos aſſumant, ex quibus plurima damna proueniunt eccleſiis, & diuinus cultus minuitur, quem ſummopere deſideramus augeri. Cupientes igitur huic peſtifero morbo quantum poſſumus obuiare, & de ſalubri remedio eccleſiis & monaſteriis prouidere, præſenti approbante Concilio, ſtatuiſmus & ordinamus, quod de cetero nullus inſtituatur vel recipiatur in fratrem & canonicum alicuius cathedralis eccleſiæ vel collegiætæ, vel monachum alicuius monaſterii, vel canonicum regularem, ſine licentia ſpeciali ordinarii loci ac metropolitani, ſi videatur opportunum ordinario loci, ſuper quo conſcientiam ipſius oneramus. De-